

Ježíšovo nanebevstoupení

Převod materiálu

Drahomíra Dušková Havlíčková

Pořadí v lekci

41

Téma

Když učedníci mluví o Ježíšovi, stojí uprostřed nich. Poznájí ho podle ran na ruku a nohu. Z učedníků se stávají svatci. Loučení s Ježíšem je radostné, vede ke chvále Boha. Ježíš opouští své přátele, ale zároveň zůstává stále s nimi.

Cíl

- Děti objevují, co znamená požehnání.
 - Děti prožívají, že je dobré se rozloučit.
 - Děti přemýšlí o významu nanebevstoupení.
-

Pro učitele

Biblický text: L 24,36–53

Výkladové poznámky

O Ježíšovo nanebevstoupení píše stejný autor na dvou místech — na konci Lukášova evangelia a na začátku knihy Skutků, s kterou se děti seznámí v nedělní škole příští rok.

V Lukášově evangeliu (L 24,50–53) jsou události datovány o Velikonocích, odehrávají se v blízkosti Betánie, jde o požehnání, klanění a chválu Boha, inspirace u Sírachovce 50,20–22. U Lukáše touto událostí evangelium končí.

Ve Skutcích (1,1–14) se nanebevstoupení děje po čtyřiceti dnech od Vzkříšení, je zdůrazněno ořídité svědectví apoštolů. Kniha Skutků nanebevstoupením začíná.

Zjevení v Jeruzalémě (verše 36–49): Této zprávě se na jedné straně Ježíš objevuje jakoby v jiné podobě — nenadálý příchod (v. 36) a nenadálý odchod (v. 51), učedníci se domnívali, že vidí ducha (v. 37). Na druhé straně se tu ovšem zdůrazňuje, že Ježíš je skutečný, že není jen přelud. Učedníci se ho mohou dotknout a zjistit, že má maso a kosti (v. 39), Ježíš před nimi jí (v. 41–43). Skutečnost, že Ježíš před nimi jí, souvisí i s tím, že Ježíš je přítomen při lámání chleba, při stolu Páně. Ve verši 49 Ježíš zaslubuje učedníkům budoucí seslání Ducha („zůstávejte ve městě, dokud nebudete vyzbrojeni mocí z výsosti“).

Nanebevstoupení (verše 50–53): Ježíš vyvedl učedníky až k Betánii, zvedl ruce a požehnal jim. V knize Sírachovec se píše: „*Potom velekněz sestoupil a vztáhl ruce nad celým shromážděným synem Izraele, aby svými ústy udělal Hospodinovo požehnání a směl vyslovit jeho jméno. A opřel se klaněti, aby přijali požehnání od Nejvyššího.*“ Tento závěrečný oddíl Lukášova evangelia působí jako bohoslužba. Vzdalující se Ježíš žehná svým učedníkům, učedníci klečí a poté se radostně rozběhnou do Jeruzaléma odkud je Duch svatý rozešle hlásat evangelium do celého světa. Ježíš je zde vyobrazen jako velekněz, který svým utrpením prošel smrtí a hrobem, vstal z mrtvých a nyní vstupuje do nebe, je u Boha Otce, kde se za nás přimlouvá.

Zajímavé je, že u?edníci, jakmile vid?li, že Ježíš vystoupil do nebe, se vrátili do Jeruzaléma „s velkou radostí“. To je nezvyklé, aby se n?kdo radoval, když mu blízký a milovaný ?lov?k zem?e, ale u?edníci vidí celou událost vírou. V??í, že i když je Ježíš od?at jejich o?ím, z?stává s nimi stále, neopouští je, je v Otcov? sláv?, vede je a p?imlouvá se za n?.

Úskalí

Toto lukášovské podání z konce evangelia svádí k pohádkové p?edstav?, jak Ježíš odplouvá na mrá?ku („byl nesen do nebe“). Nejednodušte p?íb?h, je to p?íb?h o Vzk?íšení, a ten nemá „t?lo“ jako pozemský ?lov?k. Nanebevstoupení souvisí s vyznáním víry, je to lidský pokus, jak vyjád?it, že Kristus je svrchovaný vít?z, ke kterému se p?iznal B?h.

D?raz položte na to, co se d?je p?ed nanebevzetím, Ježíš u?edník?m žehná.

Je dobré, ješt? než za?nete p?íb?h o nanebevstoupení vypráv?t d?tem, p?emýšlet, co pro vás osobn? nanebevstoupení znamená, co znamená pro vaši víru.

Nanebevstoupení znamená: Ježíš je u Boha. B?h ho p?ijal. Stojí p?i n?m. Ježíš panuje. Ježíš nezem?el, ale žije u Boha. Ježíš žije a p?ijde znovu. Jeho odchod umož?uje jeho nový p?íchod. B?h ?ekl k Ježíšovým skutk?m: „Ano.“

Odkazy

Pokorný, Petr: *Vznešený Teofile, teologie Lukášova evangelia a Skutk?.* T?ebenice: Mlýn, 1998

Sou?ek, Josef Bohumil: *Utrpení Pán? podle evangelií.* Praha: Kalich, 1983

Odkazy na starší p?ípravky a další pracovní materiály najdete pod textem úlohy.

Pro d?ti

P?edškoláci

Obrázek n?koho, kdo žehná. Biblická postavi?ka — žehnající. Sami m?žeme ukázat žehnající gesto. Zeptat se d?tí, co to znamená? Co ta postava na obrázku nebo biblická postavi?ka d?lá?

Požehnání je p?ání od Boha. Jako když ráno jdete do školky nebo jedete n?kam s babi?kou a s d?dou a maminka nebo tatínek se na vás usm?jí a ?eknou vám: M?j se hezky! P?eju ti krásný den. To p?ání vás pak provází celý den. Stejn? tak nás provází Boží p?ání, Boží požehnání.

U?edníci byli moc smutní, když Ježíš um?el na k?íži. Chyb?l jim. Pak se ale stalo n?co zvláštního, co nikdo ne?ekal. O tom jsme si povídali minule. Ježíš byl vzk?íšen, vstal z mrtvých a zase se s nimi setkával, zase byl uprost?ed nich. Sice to bylo trochu jiné setkání než d?ív, ale u?edník?m s Ježíšem bylo dob?e. Ježíš jim vypráv?l p?íb?hy, vysv?tloval jim, co se vlastn? stalo a co mají te? d?lat.

Ježíš byl dokonce uprost?ed nich, když o n?m mluvili. A aby si ho nepletli s n?jakým duchem, ukázal jim svoje rány po uk?ižování na rukou a na nohou a najedl se p?ed nimi. U?edníci m?li radost, že zase vidí Ježíše. Slíbil jim, že dostanou Boží sílu, aby mohli o Ježíši a o veliké Boží lásce vypráv?t i ostatním lidem.

Pak Ježíš pozval u?edníky na procházku, šli kus cesty za Jeruzalém, až došli k malé vesni?ce. A tam pod širým nebem se s nimi Ježíš rozlou?il. Byla to taková bohoslužba na rozlou?enou a na záv?r jim požehnal (m?žete zase ukázat obrázek žehnajícího, žehnající postavi?ku nebo sami gesto nazna?it). A když jim žehnal, za

Řal se od nich vzdalovat a pořád jim žehnal a pak byl nesen do nebe a poslední, co uředníci vidřli, byly Ježířovy žehnající ruce, jako by jim z nebe mával a sliboval jim, ře bude stále s nimi, ře je nikdy neopustí, ře je má rád.

A snad i díky tomu hezkému rozlouření s Ježířem se uředníci zařali radovat a chválit Boha. Pořád totiž vidřli Ježíře, jak jim řehná a slyřeli jeho slova, ře bude stále s nimi. A i když zavřeli oři, vidřli řehnajícího Ježíře. Jeho přání na cestu, jeho pořehnání bylo stále s nimi, tak jako je i s námi, a proto se nemusíme niřeho bát.

I na prázdniny dostáváme pořehnání, Boří přání na cestu, o které nyní spoleřnř poprosíme: *Svaté Boří pořehnání, buř nad námi bez přestání! Svaté Boří pořehnání, a ř nás od zlřho vřdy chrání. Amen.*

Aktivita

- Dřti si mohou navzájem povídat, na co se třří o prázdninách a mohou si vřdy ve dvojici sdřlit přání pro druhřho na prázdniny.
- Dřti mohou scřnu Ježířova „odcházení“ vytvořit pomocí biblických postavřek nebo si mohou namalovat obrázek řehnajícího Ježíře.

Pomřcky: Obrázek, biblické postavřky, papřry, pastelky.

Mladří řkolní dřti

Zařili jste někdy, ře někdo odeřel bez rozlouření — třeba z nedřlky nebo ze řkoly nebo nřjaká návřřva, která u vás byla na víkend, odjela, ani se nerozlouřila? Jaké to pro vás je, když se někdo pořádnř nerozlouří, prostř beze slova, bez zamávání zmizí? Co si o tom řlovřku myřlíte? A jak se cítíte?

Uředníci se vraceli z Emauz zpátky do Jeruzaléma. Utřkali, aby tam byli co nejrychleji a mohli ostatním vyprávřt, co zařili, jak se k nim Ježíř přidal na jejich cestř a jak byli hloupí, ře ho ani nepoznali. Břřeli a sotva popadali dech. Museli na chvíli zastavit. Pořád vzpomínali na to setkání se Vzkřışenřm Ježířem. Kleofáš řikal: „Stejnř je to zvlářtní, ře se ani nerozlouřil, viřř? Prostř zmizel...“

„Třeba se s nřm jeřřt někdy setkáme,“ uklidřoval ho jeho přřtel.

Kdyř dobřhli do Jeruzaléma, našli uředníky, tam kde je opustili. Byli tam všichni a vyprávřli si svoje zážitky. A jak tak vyprávřli, stál Ježíř uprostřed nich.

Ondřej, který si toho jako první všiml, zavolal: „Já vidím ducha, podřvejte!“

Vřichni se vylekali, mřli strach.

V tom Ježíř promluvil hlasem plnřm pokoje: „Moji milí, tolik jsme toho spolu zařili a vy nechápete, co se dř je? Jak vás vřbec mřře napadnout, ře jsem duch?“

A ukázal jim své ruce a nohy a řekl: „Vřdyř jsem to já! Mřřete si na mř sáhnout, duch přece nemá maso a kosti! Jsem to já Ježíř, ukřřřovaný a vzkřışenř.“

Ale uředníci se tomu divili a nemohli tomu všemu uvřřit. Mřli radost, ale tohle jim hlava nebrala.

Ježíř jim tedy řekl: „Máte tady nřco k jídlu?“

Uředníci si mezi sebou nevřřřcnř řřkali: „To přece není možné, aby mřl duch hladř? Třeba to je opravdu Ježíř...“

Podali mu kousek pečené ryby, Ježíš si ji vzal a snědl ji před nimi.

A v tu chvíli jako by se jim otevřelo srdce i mysl. Petr se díval na Ježíše a vzpomínal, jak Ježíš z kousku ryby a z pár chleba nasýtil celý zástup, zatímco oni propadali panice.

Jan se díval na Ježíše a vzpomínal, jak jim jednou Ježíš řekl: „Já jsem chléb života, kdo přichází ke mně, nikdy nebude hladovět, a kdo věří ve mne, nebude nikdy žíznit.“

Teď jako by teprve rozuměl, co tím Ježíše myslel.

Matouš se díval na Ježíše a vzpomínal na jejich poslední společnou večeři před jeho ukřižováním. To byla smutná chvíle, vůbec němu nerozuměli, přitom jim to Ježíš pořád opakoval, že se musí naplnit všechno, co se o něm píše v Mojžíšově zákoně, v Prorocích i Žalmech.

Tomáš se díval na Ježíše a vzpomínal, jak včera lovili ryby a nemohli nic chytit a nějaký neznámý muž jim ukázal, kam hodit síť. A pak když dorazili ke břehu, viděli ohnišť a na něm rybu a chleba. A poznali, že je to Ježíš.

Tolik toho s Ježíšem zažili... Ale co teď s tím? Co dál?

A v tom je vytrhlo z jejich vzpomínání Ježíšovo slovo: „Vy jste toho všeho svědci. Byli jste při tom, stáli jste při mně, zažili jste, jaký je Bůh. Nyní je čas zvát lidi k zamyšlení, ke změně života, ke společnému stolu, k víře. Počkejte v Jeruzalémě, dokud k tomu nedostanete Boží sílu, Ducha pomocníka.“

Tentokrát Ježíš nezmizel bez rozloučení, nevypařil se beze slova. Vzal je ještě na krátkou procházku kousek za Jeruzalém. A tam pod širým nebem se s nimi rozloučil. Byla to taková bohoslužba na rozloučenou a na závěr zvedl ruce a požehnal jim. A když jim žehnal, začal se od nich vzdalovat, ale pořád jim žehnal a pak byl nesen do nebe a poslední, co uedníci viděli, byly Ježíšovy probodené žehnající ruce, jako by jim z nebe mával a sliboval jim, že bude stále s nimi, že je nikdy neopustí, že je má rád, vždyť kvůli nim umřel na kříži.

Je velký rozdíl, jestli někdo zmizí beze slova, bez rozloučení, bez přání na cestu nebo se s námi rozloučí, mává nám, dokud ho vidíme, směřuje se na nás.

A snad i díky tomu hezkému rozloučení s Ježíšem se uedníci začali radovat, pořád totiž viděli Ježíše, jak jim žehná a slyšeli jeho slova, že bude stále s nimi. A i když zavřeli oči, viděli žehnajícího Ježíše. Jeho přání na cestu, jeho požehnání bylo stále s nimi, tak jako je i s námi, a proto se nemusíme něčeho bát. S velikou radostí se uedníci vrátili do Jeruzaléma, byli stále v chrámě a chválili Boha.

I na prázdniny dostáváme požehnání, Boží přání na cestu, o které nyní společně poprosíme: *Svaté Boží požehnání, buď nad námi bez přestání! Svaté Boží požehnání, ať nás od zlého vždy chrání. Amen.*

Pomůcky: [Pracovní list Zdeňka Šorma](#).

Starší školní děti

Práce s biblickými texty

Předložíme dětem dvě zprávy o nanebevstoupení (L 24,50–53, Sk 1,1–14), děti si mohou zahrát hru „Najdi deset rozdílů...“ Můžete vést rozhovor o tom, proč se ty příběhy liší a v čem se liší? Jaká je reakce uedníků? Co dělá a říká Ježíš?

Práce s obrazem

Ukažte dŕtem obraz.

Ptejte se dŕtí, co vidí na obrázku? Co se tam dŕje? O jaké události obraz vypráví? Jaká je tam atmosféra? Pro ŕ má Ježíš ŕervenou barvu — co to mŕže znamenat (jinakost, oddŕlení, utrpení, královská barva — sláva)? Co Ježíš dŕlá? Líbí se vám ten obraz? Pŕeŕtete si pŕíbh L 24,(36–49) 50–53 a dŕti mohou sami svŕm zpŕ sobem zobrazit tuto událost.

Práce s pŕíbhem

1) Napište na papír slova „nanebevstoupení“ a „nanebevzetí“. Veŕte rozhovor: Mají obŕ slova stejnŕ význam? (Nanebevstoupení — zdŕraznŕna aktivita toho, který vstupuje na nebesa a nanebevzetí — zdŕraznŕ na aktivita toho, který bere na nebesa, jedná se o ŕin Boŕí.) Co ve vás ta slova vzbuzují? Co vás napadne, když je slyšíte? Nŕjaký obraz, nápad, myšlenka, pŕíbh?

2) Pŕeŕtete pŕíbh z L 24,50–53.

3) Doplte Ježíšova slova: Jak Ježíš ŕehnal uŕedníkŕm? Co jim mohl ŕíci? Co byste od nŕho rádi slyšeli vy?

Doplte modlitbu a chválu uŕedníkŕ: Za co se uŕedníci modlili? Jak chválili Boha?

4) Je dobŕe, ŕe Ježíš odešel od uŕedníkŕ? Mŕlo to nŕjaký smysl? (Ježíš opouští uŕedníky, dává jim svobodu dozrát, dospŕt, vŕŕit, je to teŕ jejich „job“ — hlásat evangelium, starat se o potŕebné, Ježíš je v Boŕí blízkosti, ŕeká na nás, pŕipravuje nám místo, pŕimlouvá se za nás, jeho ŕivot a skutky mŕly smysl, Bŕh ho pŕ ijal, zaslouŕí si to aj.)

5) Jak si vysvŕtlujete, ŕe se uŕedníci „s velikou radostí vrátili do Jeruzaléma“? Z ŕeho mŕli radost? Vŕždy? to, co právŕ zaŕili, je vlastnŕ smutné — rozlouŕení s blízkŕm ŕlovŕkem... (Uŕedníci nejsou zoufalí, protože vŕŕ í, jejich srdce je naplnŕné vírou, vzpomínají na Ježíšova slova: „Já jsem stále s vámi až do skonání tohoto vŕ ku,“ vŕdí, ŕe i když se Ježíše uŕ nemohou dotknout, zŕstává svŕm zpŕsobem s nimi. „Kde se dva neb tŕi sejdou v jeho jménu, tam bude Ježíš uprostŕed nich.“ Ježíš jim zaslíbil pomocníka Ducha svatého, bude to „moc z výsosti“. Nanebevstoupení je radostná událost — Ježíš byl vzkŕšŕen, vstoupil do Boŕí slávy, kde se za nás pŕimlouvá.)

6) Jak je Ježíš pŕítomen dnes s námi? (V našem srdci, v modlitbŕ, poŕehnáním, když se sejdeme dva neb tŕi v jeho jménu, v tŕch nepatrných bratŕích, v Duchu svatém aj.)

Pomŕcky: Obrázek, velkŕ papír, Bible.

Liturgie

Biblickŕ text k zapamatování

Áronské poŕehnání: *Aŕ Hospodin ti ŕehná a chrání tŕ. Aŕ Hospodin rozjasní nad tebou svou tváŕ a je ti milostiv, aŕ Hospodin obrátí k tobŕ svou tváŕ a obdaŕí tŕ pokojem.* (Nu 6,24–26)

Rituál

Pro lukášovské pŕíbhŕy se bude hodit zpracování refrénu písnŕ *Má duše Boha velebí*. Mŕžete ho buŕ recitovat nebo zpívat.

Solo: Má duše Boha velebí

Všichni: chválu vzdává

Solo: Pánem je nejen na nebi

Všichni: Buď mu sláva!

Okénko do bohoslužeb

Když ráno přijdete do kuchyně, jak pozdravíte ostatní? Když přijdete odpoledne do obchodu, co řeknete? Když má někdo narozeniny, co mu popřejete? Když se s někým loužíte, co povíte? Když končí bohoslužby, co dostaneme na cestu? Co dělá farář/ka rukama? Požehnání. To je takové Boží přání pro nás.

Dnes se loužíme se školním rokem. Také se loužíme s evangeliem, které pro nás napsal Lukáš. Ale není to nadobro. Po prázdninách nás čeká pokračování. Je to podobné jako v dnešním příběhu — Ježíš se v něm louží se svými učedníky, ale rozhodně to není napořád.

Modlitba

Pane Ježíši Kriste, děkujeme, že jsi s námi, i když tě nevidíme. Děkujeme, že jsi s námi, když o tobě mluvíme, když ti věříme, když na tebe myslíme, když tě o něco prosíme. Prosíme, žehnej celému světu, i naší rodině, našim kamarádům, našemu sboru a usmívej se na nás. Amen.

Odkaz na pracovní list

[01 Nanebevstoupení](#)

Kam dále

[7B Nanebevstoupení Páně \(cestyKatecheze.cz\)](#)

Odkaz na píseň

[Zstať s námi, Pane, když se stmívá](#)

[Dál, přece nejdete sami](#)

[Někdo mně vede za ruku \(SV210\)](#)

[To já, ó Pane můj, přijdu, když mne posíláš](#)

[Rok za rokem, roky, léta jdou](#)

[Vše, co má dýchání \(BTS16\)](#)

Cílová skupina

[Předškolní](#)

[Mladší školní](#)

[Starší školní](#)

Katechetické cykly

[Dál přece nejdemo sami III \(S Markem + S Matoušem a Lukášem\)](#)

Biblický odkaz (kat)

[Lukáš 24,36–53](#)